

В „Република“
излиза всѣка Сѣбота

Абонамента на „Република“ е въ прѣдлата.

За България:

за 3 мѣсеца 1.50 левъ
„ 6 „ 2.50 „
„ 1 година 5 „

За Странство:

за 6 мѣсеца 4 лева
„ 1 година 7.50 „

Абониранъето става направо въ администрацията и при всички телегр.-пош. станции или при мѣстнитѣ настоятели и се смѣта винаги отъ началото на мѣсеца.

Неплатени писма не се приематъ.

Ръкописине се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.

РЕПУБЛИКА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ РЕПУБЛИКАНЦИ

LA RÉPUBLIQUE

Organe des républicains bulgares

Обявления се приематъ

За единъ редъ гармондъ на IV стр. 15 ст. за пръвъ пѣтъ и по 10 ст. на всѣки последующъ.

За обявленията на I стр — съ особно споразумѣние

Съдеб. пристави плащатъ по 2 ст. на дума.

Всичко, що се отнася до редакцията и администрацията се испраща на адресъ: Редакция в. „Република“ — Сливенъ.

Поръчки, неприспирани съ стойността имъ, оставатъ безъ внимание.

Единъ брой 10 ст.

* **Всичко за народа и всичко чрезъ народа** *

Скръбно извѣстие

Съ скръшено сърдце и неизразима скръбъ извѣстяваме на роднини, приятели и познайници, че многообичната ни дъщеря, сестра, внучка и плѣменница

АНКА С. КОЖУХАРОВА

слѣдъ петъ мѣсечно болѣдуване прѣдаде Богу духъ снощи въ 5 часа на 16 годишна възраст.

Сливенъ, 18-и Ноември 1899 год.

Отъ семействата: **Кожухарови**
Мирковичъ

Бивши гимназистъ, основенъ учителъ и студентъ въ странство подготвя по различни прѣдмети ученици отъ отдѣленията и классоветѣ. Условия много износни. Споразумѣние въ редакцията.

Скръбно извѣстие

Съ скръшено сърдце и прѣпълнена отъ скръбъ душа извѣстяваме на роднини, приятели и познайници, че незабравимий ни съпругъ, братъ и баща

Димитръ Г. Гидиковъ

на 3 Ноември 1899 г, часътъ въ 4 прѣди обѣдъ слѣдъ 2 мѣсечно болѣдуване прѣдаде Богу духъ на 45 год. възраст.

гр. Ямболъ, 10 Ноември 1899 год.

Отъ опечаленитѣ:

Съпруга: — **Калуда**, Сестра — **Маламка**, Дъщери — **Димитрина** и **Невенка**.

Сливенъ, 20 Ноември 1899 год.

Отъ една-двѣ години насамъ въ нашия общественъ животъ се забѣлѣзва едно значително нарастнало движение, което напоследъкъ се проявява вече чрезъ журналистиката, както и въ парламентарния и политическия ни животъ, въ достатъчно окръжена и ясна форма. Това движение се характеризира чрезъ все по-стремителното разграничаване между „млади“ и „стари“, между наплива на нови, прѣс ни обществени сили и оплѣскани на политическата арена, омаломощени морално партии и дѣйци.

Доскоро всички прѣсни сили незабѣлѣвано се просмукваха отъ съществуващитѣ партии, безъ роптане поглѣваха старитѣ политически кадри, примиряваха се съ тѣхния жалкъкъ багажъ отъ идеали и принципи. Но послѣдователното омаскариване на едни партии, безжизнената и „старешка“ дѣятелност на други, докараха полека-лека една реакция, и днесъ ний виждаме едно силно проявено отвращение къмъ всички стари партии и трѣсене на новъ пѣтъ, на нова жизнена политическа сгруппировка, дѣятелността на която да отговаря на радикалнитѣ нужди на новитѣ поколения.

Дори и дѣятелността на демократическата партия, която минава ужъ за по-идеална и радикална между старитѣ партии, не удовлетворява вече младитѣ поколения. Колкото и да нѣма такива позорни дѣла въ миналото си, както другитѣ, колкото и да се грижи за политическото възпитание на съмишленицитѣ си, колкото и да се старае да не остава назадъ и да се приспособява съ новитѣ явления и нужди, тя все пакъ твърдѣ бавно се влачи подиръ събитията, твърдѣ неудовлетворително отговаря на нѣкои важни обществени въпроси, страхъ я да проговори съ смѣлия езикъ на кореннитѣ реформи. Тя не отива по-далече отъ едно слѣпо идолопоклонство къмъ съществуващата конституция, безъ даже въ нѣкои отношения да изчерпва всички демократически послѣствия на нѣйнитѣ постановления. Тоя консервативенъ и колебливъ тонъ на демократическата партия принуждава нѣкой отъ по-смѣлитѣ ѝ съмишленици да се обявяватъ за независими демократи, а младитѣ хора да я гледатъ съ недовѣрие.

А какво да кажемъ за другитѣ партии? Могатъ ли тѣхнитѣ нечестни дѣла и тѣхната безпринципност да удовлетворяватъ единъ шо-годѣ вискателенъ политически дѣецъ? Може ли честно сърдце да намѣри въ тѣхнитѣ редове почва за обществена работа? Цѣлиятъ имъ политически животъ не е ли пълненъ съ самооплювания, самоизобличения, най-шарлатански и безочливи игри съ принципи и народни чувства? Какъ може единъ младъ челоуѣкъ, едно искрено сърдце да се докосне до тѣхъ, до това блато отъ лъжи, безчестия и шарлатани, безъ да почувствува срамъ въ душата си, безъ да го избие потъ отъ унижение и погнусяване? И слѣдъ всичко туй, намиратъ се хора между „старитѣ“, които се сърдятъ на „младитѣ“, задѣто търсятъ да се отцѣ-

пятъ отъ старитѣ партии, да създадатъ едно ново политическо течение, нова группировка на общественитѣ сили, вѣнъ отъ всѣкакви ялови борби на „фили“ и „фоби“, на изтощителни честолюбия между „исти“ отъ собствени имена на шефове, вѣнъ отъ кокалановския водовъртежъ на днешнитѣ партийни течения. Напраздно сърдене! Започнатото движение не може да се спре. То ще се увеличава, каквито подигравки и епитети да му даватъ „старитѣ“ въ безсилната си злоба. „Хлапетиитѣ“, т. е. младитѣ поколения, не могатъ да принадлежатъ на тая старешка „команда“, която на теория не отива по-далеч отъ единъ ограниченъ и негарантиранъ конституционализъмъ, а на практика се обрѣжава съ най-ретрограднитѣ домогвания, експлоатира вѣрата на населението, поддържа монархическитѣ стремления на двореца, насѣква злитѣ инстинкти на простолюдието, подкрѣпя неговитѣ консервативни понятия по много въпроси. Тѣ не могатъ да служатъ подъ знамена, които князътъ за паница леща натѣпка въ купя на блюдолизничеството и политическото самооплюване и ги прѣвърна на кални дрипѣли. Недоволни отъ тая непринципна борба, наситени отъ тия „старешки“ лъжи и безплодни шумове, прѣснитѣ, младитѣ сили на българския народъ ще потрѣсятъ въ една мощна радикална организация да сплотятъ своитѣ истинско демократически усилия и да проявятъ плодотворната си дѣятелност по коренни прѣобразувания въ обществения животъ.

Печална е участъта на „старитѣ“, но такъвъ е неумолимия законъ на нѣщата. „Старитѣ“ политикани трѣбва да влѣзатъ въ политическия гробъ, що сами съ дѣлата си тѣй скоро изровиха, и да направятъ пѣтъ на младитѣ. Сутрѣшниятъ денъ е на „хлапетиитѣ“.

Войната.

Въпрѣки негодуването и всички проклятия на общественото мнение въ Европа и другадѣ, отправени по адресъ на Английското правителство, по причина на войната между Англия и републикитѣ Трансвааль-Оранжъ; въпрѣки справедливитѣ симпатии на това общество къмъ тия малки, но храбри държавици, Англия настоява на своето — тя знала и иска да налага двѣтѣ републики съ всичкитѣ имъ богатства. Ще повторимъ, благодарение на низкитѣ интриги и алчни инстинкти, все за свой интересъ, ненаститѣнъ английски капиталисти, както и славолюбието на нѣкой английски свѣтила, ние виждаме какъ английското правителство, като затули ухото си за общественото натякване, посѣга съ

могщата си ръка да заграби независимостта на поменатитѣ държавици въ Ю.-Африка. Нищо неможа да спре войната. Неможахме даже да видимъ едно сериозно посрѣдничество отъ страна на великитѣ сили въ тая смисълъ. Много вѣстници, разбира се отъ Макйавели—Метерниховата система, негодуваха противъ Трансваалското правителство, за гдѣто се държало така високомерно прѣдъ една могща сила.

А това високомерие отъ страна на републиканцитѣ се обнаружило въ подаванетоъ ультиматумъ отъ послѣднитѣ на Англия, што послѣдната да вдигне войскитѣ си отъ границитѣ на републиката. Дѣйствително това бѣ направено отъ Трансваалското правителство, но бѣ направено въ името на справедливостта и международното право. Трансваалъ неможеше да приеме английскитѣ прѣдложения, съ които се гонѣше очевидната цѣль—економическото поробване на страната. Пъкъ колко малко е разликата отъ економическото до политическото поробване!

На късо казано, буритѣ, като искаха да защитятъ независимостта си „оскърбили авторитета на Британското могъщество“ и войната се почна съ всичкитѣ ѣ ужасни послѣдствия. Каква хероичност и какви отчаени усилия полагаатъ буритѣ, едва ли можемъ да си прѣдставимъ. Все едно ако нашата България да води едноврѣменно война съ Турция, Сърбия, Романия, ако тия държави, включително и Черно-Море, прѣдставляваха една държава, толкова повече силната Англия. Всичката си сила буритѣ напослѣдъкъ съсредоточили върху важнитѣ пунктове Ладисмитъ и Кимберлей, които градове сж бомбардирани дълго врѣме. Англичанитѣ съзнаватъ, че ако тия пунктове попаднатъ въ рцѣтѣ на неприятеля, на тѣхъ имъ прѣдстои голѣмо затруднение въ по-нататъшнитѣ дѣйствия—ето защо тѣ съ голѣма упоритостъ бавятъ капитулацията. Най-новитѣ свѣдения, обаче, донасятъ, че значителни английски военни подкрепления прѣстигатъ въ Капъ. И за напредъ се очакватъ сериозни сражения. Прѣдъ голѣмата несъразмѣрностъ на сили и срѣдства не е чудно ако бждемъ единъ день изненадани съ извѣстието че Англия се докопала до конечната цѣль. Правителствата на нѣкои отъ великитѣ сили се посмутиха отъ постъпката на Англия, наостриха уши, па даже се прѣдполага за едно задружно дѣйствие въ смисълъ да се спре тая убийствена война, обаче, и до сега нѣма никакви сериозни постъпки.—Тѣ чакатъ да се накажатъ „надменнитѣ“ републиканци.

ПОДЛИСТНИКЪ

За четенето и за книгтѣ.

Отъ Шопенхауера.

(Прѣв. отъ руски).

I.

Невъжеството унижава човѣка само тогава, когато то се срѣща заедно съ богатството. Бѣдността и всѣкидневнитѣ нужди угнетяватъ бѣдния; удовлетворението имъ замѣнява неговото знание и занимава неговата мисль. Наопаки, богатитѣ, които оставатъ невѣжки, живѣятъ просто въ утробата си и приличатъ на добитъка, както може да се види това всѣкидневно. При това се присъединява и тоя укоръ, че не се ползватъ съ богатството и свободното си врѣме за това, що само и имъ дава най-голѣма цѣнностъ.

II.

Когато ний четемъ, зарадъ насъ мисли други, ний просто повтаряме неговия умственъ процесъ. Тукъ става сжщото, както при обучението по писание—съ ученика, който кара перото си по буквитѣ, написани вече съ мольвъ отъ учителя. Затова при нашето четене отсѣжтва въ значителна степенъ мислителния процесъ. Оттука произлиза чувствителното облекчение, когато отъ самостоятелното мислене ний прѣминеми къмъ четенето. Но въ врѣме на четение главата ни е въ сжщностъ мѣсто на чужди мисли. Отъ това става туй, че който твърдѣ много и цѣлия день чете, като почти не мисли въ малкитѣ почивки, малко по малко губи си способността самостоятелно да мисли,—подобно на тоя ѣздачъ, който постоянно ѣзди, най-подиръ отивка да ходи. Но тѣй става съ твърдѣ много учени: тѣ съ зачитватъ до тѣжѣване. И тѣй постоянното, възобновявано тозчасъ въ всѣка свободна минута четение угнетява духа още повече, нежели постоянната рѣчна работа, тѣй като при послѣдната все-таки можемъ да се вдѣлѣваме въ собственитѣ си мисли. Както пружината отъ постоянното натисканье о друго тѣло най-подиръ губи прѣгавината си, тѣй и умътъ губи своята отъ постоянното му натрапване чужди мисли. И както съ твърдѣ много изобилно приемане храна може да се разстрои стомахътъ и съ това да се поврѣди цѣлия организмъ, тѣй и твърдѣ много изобилна духовна—храна може да прѣцѣлни и прѣтѣпа ума. И тѣй колкото повече четемъ, толкова по-малко прочетеното оставя слѣди въ главата ни: тя прилича на таблица, която е цѣла исписана надлъжъ и напрѣки. Затова прочетеното не се прѣмисла, а само по такъвъ начинъ то може да се усвои. Ако четемъ всичко, безъ да размислимъ подиръ за прочетеното, то не пуца въ насъ корени, а прѣминава въ повечето случаи безслѣдно. Въобще съ духовната храна става това сжщото, което става и съ тѣ-

Ами какво да кажемъ на една голѣма частъ отъ английското общество, което е за войната?

Ами за шумната конференция въ Хага, съставена отъ прѣдставителитѣ (?) на човѣчеството, че много наивенъ свѣтъ бѣше повѣрвалъ, какъ поменатата конференция ще усигори единъ вѣчнотраенъ миръ отъ една страна, послѣ, войната, за която ни е думата,—отъ друга, ние ще се попитаме: какъ да наречемъ тая конференция отъ короновани благоутробия?—Втори свѣщенъ съжъзъ, ще кажатъ едни и съ право, защото царетѣ изобщо повече се грижатъ за собственитѣ си интереси, за кожата си, отколкото за народа. Пъкъ ние ще нарѣчемъ конференцията „въздръжателното дружество на бай-Ганя“. Мислимъ да е извѣстно на мнозина историята на това дружество.

Колко ни коштува нашия „възлюбенъ“ князь отъ какъ е дошелъ въ страната ни.

Понеже още се намиратъ хора гламави—ала Д-ръ Георги Ив. Балсамовъ, пардонъ, ямбол. „Семковъ“, които безсрамно твърдятъ и проповѣдватъ, че „короната била основата на общественото благосъстояние“; то ний не си пожалихме труда да направимъ и искараме прѣдъ българския свѣтъ долната малка смѣтчица, която ясно доказва до колко короната е основа на общ. благосъстояние. Всѣки единъ българинъ, който горѣ-долъ се интересува за вървежа на общественитѣ работи въ страната ни, знае, че князътъ отъ какъ е дошелъ е истеглялъ 50 петдесетъ милиона лева народна потъ. Съ тѣзи 50 милиона лева можеха да се направятъ 1000 училища, отъ които всѣко едно да струва 50 хиляди лева; или можеха да се подържатъ 15 хиляди ученика, като се плаща на всѣки единъ ученикъ по 480 лева годишна степендия до завършването седмгодишния курсъ на гимназиалното образование; или можеха да се подържатъ 25,000 учители съ годишна заплата отъ 2000 лева; или можеха да се построятъ 100 благотворителни заведения (сиропиталища и приюти за бѣднитѣ стари и неспособни за работа) отъ които заведения всѣко едно да има по една сграда отъ 100,000 лева и съ лихвитѣ (5%) 20,000 л. отъ основния капиталъ 4,000,000 лева за всѣко едно, да се издържатъ по 100 възпитаника; или въ 100-тѣхъ заведения да се подържатъ, само отъ лихвения доходъ, на 40-тѣхъ милиона лева останали слѣдъкато се направятъ сградитѣ, 10,000 възпитаника; или отъ тая сума можеше да се образува единъ основенъ капиталъ, отъ лихвитѣ на кого-

лесната: асимилира се едва петдесетата частъ отъ това, което се поглъща, останалото се изгубва чрѣзъ испарението, дишането или по другъ начинъ.

При всичко това се присъединява и това още, че мислитѣ, написани на книга, не знаятъ повече отъ слѣдитѣ, които оставя прѣшакътъ на пѣсѣка; но за да знаемъ това що той е видѣлъ на този пѣтъ, трѣбва да имаме собственитѣ му очи.

III.

Ни едно отъ литературнитѣ качества, каквито сж, напр., силата на убѣждение, картинността, дарътъ за сравнение, смѣлостта, или остротата, или кротостта, или грацията (привлѣкателната хубостъ), или лекостта на изражението, а тѣй сжщо поразителнитѣ контрасти, кратката рѣчь (лаконизмътъ), наивността и т. н., не може да се придобие съ четенето на писатели, които иматъ такива качества. Но, навѣрно, ний можемъ по такъвъ начинъ да проявимъ подобни качества, ако ги имаме като залогъ, можемъ да ги съзнаваме въ себе си, можемъ да видимъ, какво бихме можали да достигнемъ съ тѣхъ можемъ да заличимъ въ себе си склонността, дори рѣшимостта да ги употребимъ въ работа, можемъ съ примѣри да сждимъ за това—какво ще бжде тѣхното дѣйствие, като се приложатъ въ дѣло, и по такъвъ начинъ да се научимъ на правилното имъ употребление; разбира се само тогава ний ги владѣемъ дѣйствително.

По такъвъ начинъ, единичниятъ способъ, съ който четенето образува писателя, се състои именно въ това, че то ни научва, какво употребление ний можемъ да направимъ отъ природнитѣ си дарби, като прѣдполагаме въ всѣки случай, че ги имаме. Напротивъ, при отсѣжтването на такива, ний ще се научаваме съ четението на нашо друго, освѣтъ на хладна мъртва манерностъ и ставаме поврѣхна подражатели.

IV.

Както пластове въ земната кора запазватъ редове сжщества, живѣли въ минжатѣ епохи, тѣй и рафтоветѣ на библиотеката запазватъ редове минжли заблуждения и тѣхнитѣ изложения; тѣ, както и онѣзи първитѣ, сж били въ свое врѣме твърдѣ много жизненни и сж произвеждали голѣмъ шумъ, сега стоятъ неподвижно окаментѣли, и само литературниятъ палеонтологъ съ тѣхъ още се занимава.

V.

Херодотъ расказва, че Ксерксъ, разгледвайки неизгледнитѣ си войски, плакалъ, като размислялъ за това, че подиръ сто години отъ всичкитѣ тѣзи войници ни единъ не ще остане живъ; кой не ще почне да плаче при изгледа на дебелия каталогъ, като размислява за това, че отъ всичкитѣ тѣзи книги подиръ десетъ години не ще остане вече нито една жива, сгодна за употреблене?

VI.

Въ литературата става сжщото, както и въ живота:

то да се издържатъ 2500 бѣдни и некадърни за работа семейства съ годишно жалване отъ 1000 лева на всѣко семейство; или можеха да се пратятъ, съ тази сума въ Франция и Германия 6000 души студенти съ по 2000 лева годишна степендия, които щѣха да дадатъ на България: 2000 лѣкари, 1200 сждии, 1000 инджинери, 1000 тѣхника, 300 физика, 200 химика и 300 души по другитѣ клонове на науката; или съ тѣзи, 50,000,000 лева можеше да се направятъ 100 народни театри, всѣки отъ по 500,000 лева; или пъкъ можеха да се направятъ 500 общински фабрики и занаятчийници, всѣка една съ по 100,000 лева капиталъ; или можеше, ако имахме, 500 града да се освѣщаватъ съ електрическо освѣтление; или можеха да се уредятъ 500 народни библиотеки на 500 различни мѣста въ България, отъ които всѣка една да располага съ здание отъ 80,000 лева и съ по 20,000 тома съчинения; или можеха да се устроятъ 10 политехнически училища, въ по голѣмитѣ градове, всѣко едно да има здание и училищни потребности отъ 1,000,000 лева и да се подържа професорски персоналъ отъ 20 души за всѣко едно, само отъ лихвениятѣ доходи на останалитѣ 40 милиона лева; или можеше да се подържа единъ пѣленъ университетъ отъ 5 милиона лева и отъ лихвениятѣ доходи да се подържа единъ личенъ съставъ отъ 250 души професори и др. или можеше да се построи нѣколко стотини километра желѣзени пѣтъ; или — нѣколко хиляди километра шосенъ пѣтъ; или можеше да се устрои нѣколко стотини хиляди километра телеграфна мрѣжа; или пъкъ на 2500 общини, отъ които всѣка една плаща на държавата по 20000 лева окладъ въ годината, можеше да имъ се опрости поземелния данъкъ; или най-сетнѣ 500,000 данъкоплатци, отъ които всѣки единъ плаща годишно по 100 лева данъкъ, можеха да не платятъ нищо и още много; или..... Е, читателю, какъ ти се вижда тая работа? — Харна, на ли?

Нейсе, да спи зло подъ камъкъ. Н-въ

Вжтрешенъ прѣгледъ

И къмъ друга отчаяна мѣрка за поправление на финансовата криза мислѣло да прибѣгне правителството, а именно: издаване на петлевовни банкноти за 5 милиона лева сребърни. Тази мѣрка се прѣпорѣча и отъ нѣкои търговци, обаче тя е рискована и опасна. Вмѣсто поправление, тя сигурно ще докара влошаване на кризата, ако банката нѣма налични пари въ ме-

на кждѣто и да се обрнешъ тозчасъ се натѣквавшъ на несправимата човѣшка сгана, на която цѣли легиони всичко изпълватъ и всичко умърсватъ, както мухитѣ въ лѣтно врѣме*). Тѣй сжщо виждамъ безбройно множество лоши книги, тѣзи всячко изпълващи литературни шпелеви, които взематъ храната на пиеницата и които я заглушаватъ. Именно тѣ отниматъ врѣмето, паритѣ и вниманието на публиката, които трѣбва да се пожертвуватъ за добритѣ книги и тѣхнитѣ благородни цѣли, тѣй като първитѣ се пишатъ просто съ намерение да се взематъ само и само паря, или на писанието имъ гледатъ като на занаятъ. Затова тѣ не само сж безполезни, но и положително сж врѣдни. Деветъ десети отъ книгитѣ на свършенната ни литература иматъ само за цѣль да издадатъ нѣколко рубли изъ джеба на хората, — въ това сж се сдумали по между си писателитѣ, издателитѣ и рецензиитѣ.

*) Не може човѣкъ да не жалне и негодува, като вижда, какъ Шопенхауеръ съ прѣзрѣние се отнася къмъ по-голѣмата частъ отъ човѣчеството—„неисправимата човѣшка сгана“. Немъ тѣ заслужава прѣзрѣние, като е останала въ невѣжество, понеже не е можала да се възпита и образова средъ бѣдността и лошитѣ условия на живота? И не испана ли той въ противорѣчие, когато казва по-горе, че „невѣжеството само тогава унижава човѣка, когато се срѣща заедно съ богатството“, а подиръ прѣзира невѣжата, повечето поради бѣдностъ, „човѣшка сгана“? А по-надолу въ думитѣ му „тя умърсва всичко, както мухитѣ личи на сгана и жесѣтка мисль, че тя е дори недостойна за сжществоване, че тя е лишна и врѣдна съ прѣтѣжето си наредъ въ тоя святъ, тѣ, тази трудяща се маса, която е хранила и обмисляла самия Шопенхауеръ прѣзъ цѣлия му животъ! Довъ хиляди и повече години сж се измисляло, откъаъ Аристотелъ е казалъ, че естествено е едни отъ хората да бждатъ владѣтели и богати и да се занимаватъ съ науката, а другитѣ да бждатъ бѣдни и робни, и да бжде за тѣхъ опредѣленъ черния трудъ, а и до сега сжществуватъ Шопенхауеровитѣ, Ренановитѣ, които твърдятъ сжщото! Това никакъ не говори за въ полза на подобни нѣмски философи и француски учени, които претендиратъ, че иматъ трезви възгледи върху живота и човѣчеството. Спомняме си и за г. Врѣзлици, чешкия „народенъ“ поетъ, който въ стихотворението „Долю крилата!“ (прѣв. на Вазова) пише: „... Хлѣбъ! хлѣбъ! Вѣчно туй святата реве.“ — Да, — че му кажемъ ний! Не само мнозина отъ братята му стениатъ за хлѣбъ, което не е унижение, но и мржтъ отъ гладъ!.. И той, г. Врѣзлици, намѣсто да се отзове на страданията имъ, като народенъ поетъ, поащява е на помощъ светата поезия, за да я употреби въ зло; намѣсто да зирне убититѣ имъ отъ нещастия сѣрдца съ благотворнитѣ ѣ лжи, да освети страданията имъ, той съ безумно — прѣзрителни думи ги е осекерилъ! Какво замѣнение! И поетътъ ужъ най-силно чувствува народнитѣ скрби, болки и тежии!..

Бѣл. на прѣв.

талъ за посрѣщане на банкноти, които ще се прѣдставятъ още на втория денъ отъ вкарването имъ въ обращение. Ами защо още не се отхвърлятъ габелнитѣ договори?

Въ извънредната сесия законътъ за печатна не се отмени, защото, ако се не лъжемъ, било внесено късно прѣдложението. Сега въ редовната сесия либералитѣ иматъ на разположение си достатъчно врѣме да прѣдприематъ отмениенето на тоя чудовищенъ законъ, който може да излѣзе само отъ главата на едипъ Папанчевъ. Ще чакаме заедно съ в. „Миръ“ да видимъ какво ще сторятъ либералитѣ съ това народняшко издѣлие.

Коиито си приличатъ, себиратъ. Тази поговорка ни дойде на умъ, като прочетѣхме въ в. „Голгота“ и в. „Сливенъ“ едно глупаво сравнение между циганитѣ и социалиститѣ, заето отъ чернокаското списание „Бѣседа“. Чернокаството, стамболовщината и народнячеството, плусъ антисеметизма и папанчевщината, сж едно и сжщо цѣлѣ. Тѣ защищаватъ всичко срѣдновековно и плѣсенясало, всичко осждено отъ науката и напрѣдка. Като се прѣдставяватъ, че мразятъ циганитѣ, тѣ го правятъ за да прикриятъ всичката цигания на своето обществено възпитание, съ което боравятъ въ живота и въ политиката. Бае Папанчевъ, напримѣръ, забравя всичкитѣ си довчерашни циганщини съ циганитѣ, които му бѣха най-върли партизани по изборитѣ, и днесъ въ дрипела си имъ обръща грѣбъ и ги сравнява съ социалиститѣ, когато въ сжщностъ той по възпитание имъ е ликаприлика, а по име цѣлъ тѣхенъ.

Танцувалната вечеринка устроена отъ читалището на 13 тогички не се състоя, по причина на извънредно силния вѣтъръ. Сутрѣ, недѣля, ще се даде танцувална вечеринка въ читалищния салонъ отъ женското дружество „Майчина Длъжностъ“. По инициативата на сжщото дружество на 24 Ноември, Екатеринбургенденъ, ще се отелужи панахида за мъченически загиналата македонска героиня Екатерина Симидчиева.

По поканата на читалищното настоятелство състави се театраленъ комитетъ отъ 6 гражданки и 6 граждани, които да се грижи за устрояването на редъ прѣдставления въ полза на читалището. На 5-и Декември вечертъта ще се прѣдстави Шилеровата трагедия „Разбойници“.

Сутрѣ недѣля, въ читалищния салонъ г. Граблашевъ ще държи сказка по темата „Опасностъ“. Начало въ 10 часа прѣди обѣдъ. Научаваме се, че ще се държатъ послѣдователно

прѣвъ другитѣ недѣли сказки по залѣсяването, по рентгеновитѣ лъчи (съ опити), по алкоолизма и пр. като вземемъ по-точни данни, ще явимъ своєврѣменно.

Вай Ганьо буфетчикъ. Искане му се да печели на бай Ганьо, ама мързи го да си внася и изнася маситѣ отъ опрѣдѣлената за буфетъ стая въ читалището. Бай Ганьо иска да обърне читалището на вѣченъ буфетъ — е, зеръ, нѣма нужда отъ читалня... Но бай Ганьо има и друга фигура: наема буфета, прѣнася питиетата и закуски, па въ най-нужното врѣме на танцувалната вечеринка си прибира бохчитѣ и оставя читалището безъ буфетъ — е, зеръ, щомъ нѣма много мошери, бай Ганьо не е простъ да стои да зяпа. Ахъ, какъвъ прѣвъзходенъ буфетчикъ билъ дявола, пъкъ да не се издава досега.

На 8-и Ноември е станало тържественото отваряне на желѣзнопѣжната линия Варна — София, при гарата на Горня-Орѣховица. Рѣчи, закуски, тостове — всичко имало, но най-изобилно се лѣбело блюдолизничеството. България, българскиятъ народъ като да не сжществували при тая „културна побѣда“, всичко станало само по благоволенieto и подъ райското царуване на княза. Безъ княза двѣ пари не щѣхме да струваме. Голѣмо щастие е, отистина за България, че се сподоби съ такъвъ божественъ ржководителъ. Безъ него сигурно ти щѣше да се забатачи економически въ примкиитѣ на Лендербанкъ.

Читалищната библиотека се е обогатила съ достатъчно число книги за четене и получава множество списания и вѣстници. Обръщаме вниманието особено на любознателнитѣ граждани, да се запишатъ частъ по-скоро членове на читалището и да се ползватъ отъ библиотеката му. Читалнята е отворена всѣки денъ отъ сутрина до вечеръ. За свѣнение, мислимъ, и дума не може да става. Турското възпитание трѣбва да си обере крушитѣ.

По случай смъртъта на Анка С. Кожухарова считаме за публицистически дългъ да отбѣлжамъ двѣ нѣща: покойната е петя или шеста българска жертва на нечистия и заразенъ френски калугерски пансионъ въ Цариградъ Notre Dame de Sion въ Панклади. Петъ или шестъ млади българки починаха кое отъ тифосъ, кое отъ туберколоза въ тоя езуитски вертепъ отъ двѣ години насамъ. Отъ мръсната черна ученичкитѣ сж пиели не вода, а зараза и смъртъ. Желателно е нашата журналистика да обърне вниманието на родителитѣ за да не пращатъ дѣцата си въ тоя пансионъ, ако милѣятъ за жи-

отъ поезията, бързо върви при голѣмия шумъ и викъ на съучастничитѣ си, като изнася на пазари всѣка година цѣли хиляди произведения. Но, слѣдъ нѣколко години питамъ: гдѣ сж тѣ? Гдѣ се е дѣвала тѣхната тѣй ранна и гръмлива слава?.. Затова първата можемъ тѣй сжко да я наречемъ застоля, а послѣдната — текуща литература.

VIII.

Въ всемирната история половинъ вѣкъ всѣкога бива значителенъ и това, що става въ него, постоянно се движи напредъ. Напротивъ, въ историята на литературата тоя сжщия периодъ често почти нищо не значи, ако нищо добро не се е появило, а колкото за посрѣдственитѣ произведения, — тѣ не се касатъ до нея. По такъвъ начинъ, работата остава въ туй положение въ каквото тя е била прѣди петдесетъ години.

За да разберемъ това, нека си прѣдставимъ прогреса на познанията въ човѣшкия родъ като планетенъ пъкъ. Тогава лъжовнитѣ пѣтища, въ които той попада въ повечето случаи тозчасъ слѣдъ всѣки значителенъ прогресъ, можемъ да ги изобразимъ съ птоломеевски, — съ епцикли: като ги прѣимне човѣкѣството отново попада тамъ, гдѣто то вече се е намирало по-рано. Впрочемъ силнитѣ умове, които дѣйствително водятъ човѣкѣството на она планетенъ пъкъ, не участвуватъ заедно съ него въ прѣминаването на всѣки епцицигълъ.

Отъ тука се обяснава, защо въ повечето случаи човѣка, когото потомството прославлява, оплаква го, че съврѣмненитѣ му не сж го удобрѣвали и цѣнили, и наопаки.

Приблизително всѣкои 30 години научняватъ, литературнитѣ и артистическиятъ духъ на врѣмето излиза несъстоятеленъ. Именно въ това врѣме всѣкакви заблуждения достигатъ до такава висота, што падатъ подъ тежестта на собственитѣ си безмислици, а заедно съ това се укръпява наредъ съ тѣхъ и опозицията.

По такъвъ начинъ вървежътъ на работитѣ се изменя; но често пѣти подиръ това дохожда въ заблуждението въ противоположна посока. Посочването такъвъ вървѣжъ на работитѣ въ периодическитѣ имъ повторения би трѣбвало да съставлява настоящъ прагматически материалъ на историята на литературата, но тѣ малко се грижи за това. При това прѣдъ видъ на относителната краткостъ на такива периоди, често пѣти е трудно да събираме за тѣхъ данни отъ отдалеченитѣ врѣмена; затова най-сгодно е да наблюдаваме такива нѣща въ течението на собственъ животъ.

Напримѣръ, подиръ блѣскавия Кантовски периодъ неопрѣдѣтелно настѣпи въ нѣмската философия други, въ който се грижиха за да импонираатъ, вмѣсто да убѣждаватъ: вмѣсто основателностъ и ясностъ, стремиха се къмъ блѣсъкъ и прѣувеличаване, а нѣкой пѣти и къмъ това — да бждатъ неразбрани; и дори, вмѣсто търсенето на истината, занимаваха се съ интриги. При таково положение

вота имъ. — Втората ни бѣлѣжка се отнася до похвалната постѣпка на родителитѣ и роднинитѣ на покойната, които рѣшили, вмѣсто да пълнятъ джобовѣтѣ на тозъ и онзи продавачъ за купуване никому ненужнитѣ луксозни вѣнци, да събератъ и подарятъ известна сума на бѣднитѣ, или на чѣкое благотворително дружество.

Отъ с. Ичера, Котленско ни пишатъ съвсѣмъ непрѣпорѣчителни работи за котленския окол. лѣкаръ, г. Камбурова. Така, още на 20-й миналий мѣсець въ селото имъ се явило болѣсть, която бърже се разпространявала и отъ която е имало вече нѣколко смъртни случая и едвамъ слѣдъ нѣколко писма, телеграмми, господствува благоволилъ да изпрати единъ фелдшеръ на помощъ (!) Фелдшерътъ констатиралъ 14 кжция заразени отъ скарлатина и затворилъ училището. Самиятъ лѣкаръ едвамъ единъ пѣтъ се е накачилъ да дойде въ селото и то съ нароченъ човѣкъ пратенъ за него. Намъ сж неизвѣстни причинитѣ за това нехайство, но като се вземе прѣдъ видъ и това, че за г. Камбурова е писано вече 5-6 пѣти, мислимъ, все ще си има „крушка опашка“. Ние напомняме на г. лѣкаря, че ако той е отишелъ до тамъ, што да не се чувствува отговоренъ прѣдъ съвѣстѣта си, да не забравя, че е отговоренъ прѣдъ началството си и прѣдъ обществото.

При провѣрката на Ямболскиятъ изборъ въ Народното Събрание оказало се, че кандидатътъ на Социалистическата Партия г. Янко Сакжзовъ получилъ 1795 гласа, а кандидатитѣ на либералната партия: г. Поповъ получилъ — 1792, г. Куловъ 1790; слѣдователно, би трѣбвало да се провъзгласятъ за избрани г. Янко Сакжзовъ и Поповъ, ала болшинството си извършило своето — утвърдило Попова и Кулова. А и може ли иначе?! Че тогава защо бѣха касирани Социалистическитѣ депутати, ако не да се турятъ на мѣстото имъ либерали!

Градскиятъ комисаръ на 18 миналий м. посрѣднощъ, пиянъ, срѣщналъ до Булеварда слугитѣ на хурнаджия Коста Жековъ, Михалъ Николовъ и Тодоръ Петровъ, че каратъ натоварено магаре съ брашно, и подъ прѣдлогъ че дири контрабанда тютюнъ (!) той изважда пашка и погналъ слугитѣ, които избѣгали; стражаратъ Сжби Николовъ закаралъ магарето на хурната. Сжщата нощъ той извършилъ и други Донъ-кихотства, като стрѣлялъ съ револверъ срѣщо слугитѣ на касапена Мих. Еговъ — Димитъръ Ивановъ и Георги Дамитровъ, които носили месо въ касапницата; куршумътъ миналъ близо до краката на послѣдния, който вече за-

на работитѣ прогресътъ на философията бѣше невъзможенъ. Най-подиръ настѣпи врѣме, когато цѣлата тази школа и нейнитѣ методи станаха несъстоятелни. Въ Хегеля и послѣдователитѣ му нахалността, — поради безмисленостъ, отъ друга, заедно съ очевидния умисълъ на цѣлата машинация, — достигна такива колосални размѣри, што всички, най-подиръ, видѣха това шарлатанство, и когато, вслѣдствие на исвѣстни открития, поддржката отъ правителството се прѣкрати, отвориха се и уститѣ. Фихтевскитѣ и Шелинговскитѣ антценеденци, тѣзи най-жалки мждрувания, изгубиха заедно съ товчъ всѣкакво довѣрие. По такъвъ начинъ, сега се показа цѣлната философия некомпетентностъ на Германия въ първата половина на тоя вѣкъ, слѣдвашъ подиръ Канта, а между това все още въ насъ се хвалитъ прѣдъ другитѣ страни съ философскитѣ дарби на нѣмцитѣ, особено отъ тогава, когато единъ английски писателъ, навѣрно, зло иронизиращецъ, ги нарече нация на мислителни.

Съгласно съ начертания вървежъ на човѣшкия прогресъ историята на литературата ни се показва, въ голѣмата си частъ каталогъ на кабинетъ съ уроци. Напротивъ, на малцина, сполучливо родени, мѣстото имъ не е тамъ: тѣ оставатъ при живитѣ и вредъ ги срѣщаме въ свѣта, гдѣто тѣ живѣятъ като безсмъртни, вѣчно свѣжи и млади. Тѣ сами съставляватъ означената въ прѣдидущия параграфъ *дѣйствителна литература*, на която историята, бѣдна съ личности, ний отъ най-ранна младостъ узнаваме отъ устата на всичкитѣ образовани лица, а не само отъ кампендиумитѣ (съкратенитѣ ржководства).

Но азъ твърдѣ много бихъ желалъ, што нѣкой да се опита да напише нѣкога *трагична история на литературата*, въ която той би изобразилъ, какъ различнитѣ нации, отъ която всѣка безкрайно се гордѣе съ великитѣ си писатели и художници, които тѣ сж родили, какъ всѣка нация се е отнасяла къмъ тѣхъ прѣвъ цѣлия имъ животъ, тогава той би показалъ прѣдъ очитѣ ни тая безкрайна борба, каквато доброто и истината въ всичкитѣ врѣмена и страни трѣбва да издържатъ противъ господаруващата всѣкога лъжа и мръсотия; би ни изобразилъ почти всичкитѣ истински просвѣтителни на човѣкѣството, почти всичкитѣ велики майстори въ всѣки родъ и искусство; би ни показалъ, какъ тѣ, съ малки исключения, сж се мжчили непривзати, захвърлени, безъ ученици въ голѣма бѣдностъ и бѣди, между това, какъ славата, честѣта и богатството сж се паднали на недостойнитѣ въ тѣхната специалностъ; какъ, обаче, любовта къмъ работата е поддржвала всѣкого отъ тѣхъ, догдѣто тежката борба на такъвъ воспитателъ на човѣшкия родъ не се завърши, догдѣто не се покажатъ безсмъртнитѣ лаври и не удари часътъ, когато и къмъ него можемъ да отнесемъ думитѣ на поета: „Тежката желѣзна броня ще стане лека крилата дреха. Малка е шегата, но затова пъкъ е безкрайна радостта“.

Хитра и недостойна, но изгодна работа се удаде на литераторитѣ, писачитѣ за кжсъ хлѣбъ, въпрѣки хубавия вкусъ и истинското образование, състояща се въ това, че тѣ привързватъ къмъ себе си цѣлия елегантенъ миръ, като го приучватъ да чете всѣкога едно и сжщо нѣщо, всѣкога новинки, за да иматъ въ своитѣ кржгове материалъ за разговоръ за тѣхъ; за тази цѣлъ служатъ лошитѣ романи на Шпендлера, Гудвера, Евгения Сю и т. н. Но какво може да бжде по-печално отъ участъта на подобна белетристическа публика, която счита за своя дължностъ да чете постоянно най-новитѣ съчинения на съвѣмъ посрѣдственни умове, пишачи просто за пари, — а за това всѣкога намиращи се много, — произведениата цѣкъ на рѣдки и прѣвъсходни умове въ всички врѣмена и страни да знаятъ само по име!... Особно белетристическата „всѣкдневна преса“ е хитро измислено срдѣство да губимъ на естетическата публика врѣмето, което ти би трѣбвало да посвѣщава на истинскитѣ произведения на искусството, зарадъ спасението на своето образование, и която тя подарява на всѣкдневнитѣ папания на работнитѣ глави. Затова, въ отношение къмъ такова четене, искусството да не четемъ е въ висока степенъ важно. То се състои въ това да не вземаме въ ржѣтѣ си това именно, което въ дадена минута занимава повечето отъ хората, като напр.: политическитѣ и църковни памфлети, романитѣ стихотворенията и други подобни, които и тозъ часъ произвеждатъ шумъ, като излизатъ въ нѣколко издания въ първата и послѣдната година на сжществуванетоъ си; тогава по-скоро трѣбва да мислимъ, че който пише за глупцитѣ, всѣкога намира маса читатели, — и да посветяваме всѣкога сжко прѣсмѣтнатото, назначено за четене, врѣме исключително на произведенията на великитѣ умове на всички врѣмена и народи, — умове, които се отдѣлятъ отъ масата на останалото човѣкѣчество, за които, като за такива, възрѣщава гласа на славата. Само тѣ наистина образоватъ и поучаватъ.

Лошото четене никога не е твърдъ голѣмъ недостатъкъ, а доброто е твърдъ рѣдко: лошитѣ книги сж умственна утрома; тѣ хабятъ ума. — Тѣй като хората, вмѣсто най-добритѣ произведения на всичкитѣ врѣмена, всѣкога четатъ само новинки, то и писателитѣ оставатъ въ тѣсния кржгъ на движянитѣ се идеи, и вѣкътъ ни повече и повече потъва въ собствената си тиня.

VI.

Въ всичкитѣ врѣмена имаме на лице два рода литература, доволно чужди единъ на други: дѣйствителна литература и тази, шо ни се струва само, че е литература, лъжовна. Първата става постоянна литература. Създадена отъ хора живѣящи за науката или за поезията, тя върви по свой пѣтъ сериозно и не като брза, наопротивъ, много бавно, като дава въ Европа едва дузина произведения въ цѣлъ вѣкъ, затова пъкъ тѣ оставатъ за винаги. Другата, създадена отъ хора, живѣящи отъ науката или

явилъ за това на властта. Миналата седмица той нагрубилъ жестоко въ канцеларията на старшиятъ агентъ при общ. управление жената Цона Христова отъ Клуцохоръ, която го запитала за исплащането остатъка пари, които мжжътъ ѝ ималъ да взема за пазене къщя, заразени отъ скарлатина. Освѣтъ къмъ граждани, този комисаръ се отнасялъ варварски грубо и къмъ подчиненитъ си и не подчинени низши градски служащи. Той, носящъ пагонитъ на градски полицейски, не показва никакво уважение и въжливостъ нито къмъ държавнитъ полицейски, нито къмъ офицерството, и като турски чаушинъ ходи наметнатъ изъ улици и кафенета.

За такъвъ нетърпимъ служащъ въ общината ни, голѣма работа ли е общин. управление да си зададе и разрѣши тоя въпросъ: какво общо може да има между джамбазинъ — иренде и градски комисариатъ?

Новъ вѣстникъ. Въ Шуменъ е подкачилъ пакъ да излиза в. „Защита“, който бѣ спрѣлъ прѣди 2-3 години. Пожелаваме успѣхъ на събрата си.

Какво става по чужбина.
Войната.

Явно е и трѣбва да признаемъ, че тактиката на републиканцитъ е прѣвѣсходна. Англичанитъ измѣнятъ ли плана си, буритъ измѣнятъ тутакси своя. Така на примѣръ, войскитъ, които се съсрѣдоточаваха въ долината на Тюжла, промѣниха направлението си къмъ Коленсо и стигнаха тамъ прѣди генералъ Хардиаръ да се настани на квартира въ Есткуръ. Силата на буритъ значително се увеличила и отъ Африкандеритъ, които сж се притекли подъ републиканското знаме на буритъ.

Обаче минутата ще дойде, когато тактиката на буритъ ще трѣбва да се измѣни съвршено. Английскитъ войски, които пристигатъ непрѣстано, ще принудятъ досегашнитъ побѣдители да защищаватъ най-напрѣдъ зетитъ земи, послѣ своитъ огнища. Такава ще е скръбната участъ на буритъ, макаръ да иматъ до сега цѣль рѣдъ побѣди надъ англичанитъ. Нъ кога ще бжде това покорение на буритъ, колко врѣме ще трае отбранителното положение, въ което ще се намѣрятъ буритъ, какви загуби ще коштува това на англичанитъ, още никой не може прѣдвиди. Особено ужасно ще бжде, когато буритъ, доведени до крайностъ, ще опустошаватъ селата и градоветъ си, за да не оставятъ на неприятеля си удобни становища. Загубитъ може да бждатъ толкова чувствителни, щото да накаратъ англичанитъ да се задоволятъ съ едно примирие, въ което независимостта на буритъ да бжде уважена.

Да мислимъ за испѣждането на Англичанитъ отъ Южна Африка, това ще бжде една неиспълнима надѣжда, която по-добрѣ е да оставимъ на страна. Не можемъ да сравняваме днескашна Англия, съ онази въ врѣме на войната ѝ съ Американскитъ щати, условията на днескашната война правятъ невъзможенъ боя на Давида съ Голията. Буритъ ще направятъ сжщото, противъ Англичанитъ, каквото направиха Кубанцитъ противъ Испанцитъ, каквото Филипинцитъ правятъ противъ Американцитъ. Ще могатъ ли буритъ да противодѣйствуватъ съ години. Тѣ не ще могатъ да испѣдятъ John Bull отъ Капетовиъ, както Агвиналдо, прѣдводителя на Филипинцитъ, не ще испѣди отъ Манила Jonathan, както Гомецъ не би испѣдилъ испанцитъ отъ Хавана, ако американцитъ не биха се намѣсили.

Героизма на буритъ, и тѣхното неоспоримо умѣние, които въ послѣдната си побѣда при Chiveley между Коленсо и Есткуръ дадоха ново доказателство за тѣзи си качества не ще побъркатъ на англичанитъ, щото тѣхната сила да се увеличава отъ день на день, все повече и повече въ Наталъ. Въ Баденъ-Повелъ, Мафекингъ и Кекевишъ, въ Кимберлей войскитъ ще могатъ да отстоятъ, до гдѣ получатъ подкрепления, и повече отъ вѣроятно е, че ще получатъ противъ куража и ловкостта на буритъ. Едничкото мѣсто гдѣто англичанитъ не ще могатъ да отстоятъ е Родезия, който е въ ржцѣтъ на буритъ. При едно нападение боеритъ били отблъснати. Обсаденитъ иматъ достатъчно храна за да чакатъ още доста дълго врѣме.

Франция.

Прѣзъ 1879 год. парижкото кметство пожела да направи единъ монументъ „Триумфа на Републиката“ въ честь на третия Република.

При конкурсъ, честта се падна на забѣлжителния скулпторъ Далу, който слѣдъ 20 години работа можа да види започнатото си дѣло свѣршено. Монументътъ е високъ 11 метра

прѣдставляещъ една красавица (Републиката) върху кола теглени отъ два лева. Отъ една страна на колата стои здравъ като Херкулеса мжжъ, който прѣдставлява работата, а отъ лѣвата страна жена — символъ на правосъдието, слѣдъ колата друго лице изобразяващъ сѣячъ — символъ на изобилието и много още други малки символични изображения. На 8 Ноември бѣше откриването на монумента. Народа, републиканския народъ, поиска да манифестира още еднажъ за своята вѣра и привѣрзаностъ къмъ демократическата република и повече отъ 250,000 души сж притекоха на площада La Nation. Кметоветъ отъ голѣмитъ градове, делегати отъ разнитъ дружества повече отъ 50 червени знамена сж развѣваха при дефилирането на групитъ. При пристигането на Лубе множеството непрѣстано акламираше Републиката въ лицето на прѣзидента съ: „Да живѣе Републиката! Да живѣе Лубе, да живѣе свободата! Долу реакцията! Долу клерикализма!“ Много въодушевителни рѣчи сж произнесоха. Ще отбѣлжимъ само откъслекъ отъ рѣчта на Luciria прѣдседателъ на градския съвѣтъ въ Парижъ: „Господа Министри, Присжтствието на множеството, състояще отъ републиканци, съединени въ една обща идея на защита, ще ви бжде едно окуражаване да продължавате и прѣслѣдвате цѣльта, която народа иска да постигне. И този пжтъ цѣльта ще бжде постигната, понеже нашитъ противници почнаха да разбиратъ, че опасността не плаши тѣзи, които обичатъ искрено свободата; и когато клерикалната реакция, въ различнитъ си форми стане опасна, всички граждани, достойни за това име, сж готови да прѣврѣчатъ пжтъ на рѣдиящата вълна“.

„Какво означава великолепния монументъ? Какво е искалъ да каже артистътъ, като му е давалъ тази форма? Дали, артистътъ е искалъ да каже, че „Триумфа на Републиката“, ще усигори възхваляването на работата. Работницитъ, които сж тамъ, около колата на Републиката, казватъ, че работата ще бжде лѣгка и плодovitа, производителна, когато вслѣкъ бжде сигуренъ да получи частта, която заслужава справедливо да вземе“.

Казватъ, че този е втори день празнуванъ така, слѣдъ деня, кога се празнувалъ за прѣвъ пжтъ 14 Юни Френския народенъ празникъ.

А онѣзи, които цѣли години работѣха да спратъ обикновения ходъ на демократическитъ идеи, онѣзи които правяха съзаклятия за свалянето на Републиката дефилиратъ прѣдъ Върховния сждъ съставенъ отъ 250 души сенатори.

Англия.

XXXII-ия конгресъ на Традъ-Юнионитъ станалъ въ Плимутъ, бидоха делегирани 177 души, прѣдсавляющи 1,120,164 работници.

— Въ Лурганъ (Ирландия) 2000 работници обявиха стачка.

Дания.

Социалистическата група въ камарата на депутатитъ прѣдстави разни законопроекти, касателно: единъ за въвеждането на осмочасовия работенъ день, другъ за подържането на работницитъ въ врѣме безработа и другъ за издържането на работници и инвалидни за работа.

— Данската социалистическа партия има 8 периодически вѣстници. Най важния отъ тѣхъ е Sozial-Democraten, който се публикува въ Копенхагенъ и се издава въ 40,000 екземпляра.

Вѣстницитъ въ провинцията се издаватъ въ 25,400 екземпляра. Числото на редовнитъ имъ купувачи е 66,000. За да пѣнимъ значението на тази цифра, трѣбва да имаме прѣдъ видъ, че въ Дания има 2 1/2 милиона жители.

Швейцария.

Ето окончателнитъ резултати на законодателнитъ избори, произвѣдени напоследъкъ: 7 социалисти и 75 радикали, 34 консерватори и 22 ултрамонтанти.

Обявление.

Долоподписаний, обявявамъ на интересующитъ се, че имамъ готови за продажване 400,000 керемиди и 12,000 тухли испечени, които се намиратъ въ с. Артаклари.

Условия за продажба най-износни. За споразумѣние при **Никола П. Райновъ** — Сливенъ. 2—3

ОБЯВЛЕНИЕ № 7389

Явявамъ, че отъ друкратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитъ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ.

1/4 отъ една къща разделена сега на три въ мах. „Драгойчева“ както слѣдватъ: I-вата съ двѣ стаи, хизба, коридоръ и мутвакъ, сжсѣди: Хр. Т. Бушевъ, Ник. Божиловъ и пжтъ оцѣн. 200 лева. Втората съ три стаи хизба особна постройка съ една стая, сжсѣди: Н. Божиловъ, отъ двѣтъ страни Ст. и Ив. Мжндеви и улица, оц. 100 лева. Третята съ двѣ стаи и ахъръ, сжсѣди: Н. Божиловъ, Бѣлю Василевъ, Н. Балтаджия и улица, оцѣн. 60 лева. 1/8 часть отъ здание подъ название конюшна въ мах. Х. Хасанова, сжсѣди: р. Коруча, пжтъ и Стоянъ Димитровъ оцѣн. 100 лева.

Имота принадлежи на Панайотъ Мухтаровъ отъ Ямболъ и ще се продаде за исплащание дълга му 170 лева къмъ Василъ Аврамовъ отъ Ямболъ, по изпълнителний листъ № 1988. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 10 Ноември 1899 год.

2—2

Сждобенъ приставъ: *Абаджиевъ.*

РАВНОСМѢТКА

ЗА

Прихода и разхода на прѣдставената съ благотворителна цѣль отъ учителското дружество „Напрѣдкъ“ пиеса „Апостолъ“ на 7 Ноември

№ по редъ	Наименование на прихода	Сума		№ по редъ	Наименование на разхода	Сума	
		лева	ст.			лева	ст.
1	Отъ I мѣсто продадени 99 билети по 2 лева.	158	—	1	Наемъ на салона, отопление и освѣтление	77	70
2	Отъ II мѣсто продадени 123 билети по 1'50 лева.	184	50	2	Напечатване обявления и билети	11	50
3	Отъ III мѣсто продадени 100 билети по 1 левъ.	110	—	3	За патрони и чистене пушкитъ	4	40
4	28 билети за ученици по 50 ст.	14	—	4	За бенгалски огнь.	5	60
5	Извънредни	50	—	5	За прѣнасяне на вѣщи.	1	80
	Всичко	507	—	6	Наемъ на дрѣхи	2	50
				7	Платъ за една дрѣха	2	—
				8	За дикизация	3	—
				9	За поправка на дрѣхи.	6	90
				10	Отпуснати за бѣднитъ ученици	200	—
				11	Отпуснати за дружествената библиотека	191	60
					Всичко	507	—

Отпуснатитъ пари за бѣднитъ ученици сж внесени на г. главния учителъ при сливенскитъ основни училища.

Настоятелството на учителското дружество „Напрѣдкъ“ благодари на всички учреждения и частни лица, които указаха съдѣйствие при прѣдставяне пиесата.

Сливенъ, 18-и Ноември 1899 год.

Прѣдсѣдателъ: **В. Юрдановъ**

Дѣловодителъ: **Г. Василиевъ**

Дружествена печатница „Трудъ“—Сливенъ

г. Андрея Репичъ, „специалистъ“ по планиране.

Има една личност, която по единъ неизвѣстенъ за менъ начинъ, е успѣла да заблуждава, става вече толкова време, сливенскитѣ граждани, както и почитаемото сливенско кметство. Не зная какъ е постъпвалъ този господинъ по другитѣ общински въпроси, гдѣто, вѣрвамъ, сж били сжщо тѣй ангажирани жизнени интереси на гр. Сливенъ, но по въпроса за градския планъ той е успѣлъ съ своята нахалность да прояви всичката си злоба и да прокара всичкитѣ си шапшарми и задни мисли, да оскърби и омаловажи, споредъ неговото мнѣние, всичкитѣ си началници и други, които по нещастие, имаха съ него работа, щото, надѣваме се, че никой нѣма да ми заблѣжи, ако се малко поспрѣмъ на госп. Репичъ, като на личност и на техническата му дѣятелность, а особено за неговата „специалность“ по геодетскитѣ работи по планирането на мѣстата.

Андрея Репичъ, по произхождение Словакъ отъ Люблина, но по не зная какви причини се е намѣрилъ прѣди 19 години въ Сърбия като инженеръ. Той е даже достигналъ да заеме важния постъ на единъ окръженъ инженеръ, въ качеството на какъвто е влѣкалъ пари съ торби, когато се връщалъ отъ командировкитѣ си, които е изпивалъ съ госпожата си въ една седмица. Слѣдъ като е билъ уволненъ по причини, които той самичакъ най-добрѣ знае, а при това не е могаль да издържи държавенъ экзаменъ, който се увеждаше тогава за всичкитѣ държавни инженери, билъ е приетъ въ сърбския кадастеръ за шефъ на една секция съ 300 лева мѣсечно. За неговитѣ безобразия и пиянства като такъвъ азъ нѣма тукъ да се простирамъ: тѣ сж всѣизвѣстни на всички, които сж поне веднѣжъ чували за него. Неговата почитаема госпожа има тая голѣма заслуга, че той можѣ да се задържи тамъ цѣли двѣ години. Третата година, обаче, не искаше вече никой да го търпи и бѣ испѣденъ и отъ тамъ. За да не се скапи гладенъ, единъ отъ шефетѣ на кадастралнитѣ секции го прие отъ съжаление за диутнистѣ надничаръ съ 210 лева мѣсечно. „Специалистътъ“ г. Репичъ тогава е прѣдставлявалъ една жална картина: той тогава на никого не е приказвалъ, че е инженеръ, и е мълчалъ, когато шефътъ му е употреблявалъ послѣдно срѣдство за да го отвори отъ пиянство и всѣка сутринъ и вечеръ прѣдъ геометритѣ и фигурантитѣ му говорилъ: „мирише изъ Васъ, като изъ спиртна бѣчва“. Но приятелството му съ Бахуса бѣше до тамъ докарало, щото и отъ тамъ го испѣдиха. Слѣдъ като е опиталъ съ гърба си много и много сърбски хендеци, слѣдъ като е напѣрѣдвалъ въ Сърбия рачешки, — отъ торби пари на 210 лева мѣсечно и напослѣдъкъ испѣждане, той сега има пълно право да намира, че „Сърбия била една жалка страна, която не приготвяла братски приемъ за брата Славянина“.

За да намѣри по-хубаво гостоприемство, той трѣгна за Азия, гдѣто е работилъ на Малоазийската желѣзница. Ако Сърбия не го изгони, той е успѣлъ отъ М. Азия да изгони своя господаръ — прѣдприемачъ, инженера Викторъ Вичвински, който вслѣдствие работитѣ на Репича, е трѣбвало, да фалира, и който сега работи на Трѣвненския желѣзенъ миненъ клонъ. Слѣдъ това той пакъ трѣгна за Европа, понеже климата въ Мала Азия билъ за него много остъръ, и намѣри, че България е най-гостоприемна страна. За 2 години той е мѣнилъ общини, Кюстендилъ, Шуменъ, Татаръ-Пазарджикъ, Дубница и пр., отъ гдѣто бѣ напустналъ слѣдъ разни инциденти (plus, може би, още нѣщо), и като е билъ назначенъ въ Сливенъ той, осемнайсетъ-годишенъ инженеръ, не е ималь съ какво да дойде, а е искалъ авансъ отъ кметството,

което му обаче отказало, като съ това квалифицира своето довѣрие въ неговата морална стойность. Сега той не е пиянецъ и се радва на особно почитание въ града Сливенъ?!

За илюстрация на неговия характеръ, нека послужатъ и слѣднитѣ три факта: неговото заявление въ считѣ на г. Димитриевичъ, че той като членъ на комисията за приемане на плана ще отмъсти на прѣдприемача г. Димитриевичъ, ако той за архитектъ на Сливен. бани доведе дѣкой си архит. Геслеръ; че работитѣ по планирането не струватъ нищо, и макаръ че Министерството ги е вече приело по принципъ като добри, и най-послѣ трѣбението му на всички страни че неговитѣ колеги, тукашнитѣ инженери (не знаяли нищо, подкупували се за една чаша вино, и че единствено той, Репичъ, билъ „специалистъ“, по геодетскитѣ работи.

Като ни е думата за специалность, то нека да се поспрѣмъ малко върху „специалностьта“ на г. Репичъ.

Хубаво е то, да бжде човѣкъ специалистъ въ една работа, само—сждбата е често, твърдѣ често неблагоприятна спрямо нѣкой по-гениални „специалисти“. А къмъ такива нещастни жертви на сждбата непрѣменно трѣбва да се причисли и „специалиста“ г. Репичъ. И прѣдставѣте си, почитаеми читатели, не е ли туй подигравка на сждбата, когато специалнитѣ работи на единъ „специалистъ“ се намиратъ отъ неспециалисти като неточни и се отхвърлятъ, ама съвършено отхвърлятъ! Тѣй напр. всичкитѣ *тригодишни* работи на г. Репичъ по кадастралната снѣмка въ Сърбия сж отхвърлени, като неточни. Защо? Просто за нищо! Усѣмнили се въ човѣка, че тахнометриралъ на по 700—900 метри, макаръ тахнометрическитѣ летви да сж дълги само 4 метра и даватъ слѣдователно само 400 метри растојание. И още една друга глупость: намѣрили, че неговата триангулация,—точкитѣ на която струватъ всѣка една по 5000 лева само обещение на хората за исеченитѣ имъ гори, — била исчислена по единъ допотопенъ начинъ, съ който си служилъ още бащата на неговия баща, ако е билъ инженеръ. Тукъ има впрочемъ между сериозни нѣща, още и комични междудѣйствия. Г. Репичъ и сега още вѣрва че Прусцаитѣ сж твърдѣ глупави хора, защото се занимаватъ съ теория на най-малкитѣ квадрати, и че неговия методъ е най-прѣвѣсходенъ; затова го е и прѣпорѣчвалъ при снеманието на сливенския планъ и винаги говорилъ: „защо ви сж тѣзи збѣркани формули отъ пруския правилникъ; Вий сте прѣдприемачи и трѣба да бързате!“ (А пророс! Когато е дума за тригоном. способности на г. Репичъ да напомнимъ, че г. Репичъ умѣе да вади логаритми само отъ *нѣмскомо издание* на тригоном. таблици отъ Vega, Съ таблицитѣ отъ Дипи-а и Гаусъ, които ний имаме като свободни, той се боеше, че ще дойде въ Конфликтъ, а съ едно *руско* издание на таблицитѣ отъ Vega той се мѣчи цѣла една седмица и напослѣдъкъ ни помоли да ги размѣнимъ, т. е. да му дадемъ нѣмското издание, а ний да земемъ руското*). Работитѣ му пѣкъ въ Мала Азия излѣзли тѣй хубаво, щото прѣдставлявали повърхностьта въ астрономическа перспектива: вмѣсто баиръ—долина, вмѣсто долина—баиръ. Господарѣтъ му—прѣдприемачъ фалиралъ, оплаква сега сждбата си въ Трѣвна.

За неговата дѣятелность въ България не притежавамъ много факти, но сигурно не за туй, че ги нѣма, а за туй, че азъ не се интересувахъ и не ги събрахъ. Мисля, че отъ Т. Пазарджикъ е уволненъ поради нѣкой мостъ, който трѣбва да е билъ много високъ, та не е можаль да го прекрачи безнаказано.

Но по всичко изглежда, че г. Репичъ се е опълчилъ сега противъ мостовѣтъ, и има твърдо намѣрение да прекрачи единъ такъвъ, а tout

*) Ученицитѣ въ VI класъ знаятъ да работятъ съ логаритми. Срамота! Словослагателъ.

прих. Нека само се прѣдпазва да не си ступишията, защото и сливенскитѣ мостъ къмъ градището е по-височакъ! Но струва ни се, че не ще има туй удоволствие, защото по-нататъшно построяване на моста е спрѣно прѣди десетина дни. Не претендираме на името „специалистъ“, но сѣ пакъ и неспециалистъ може да види, че реформитѣ, които г. Репичъ прѣдприема на този мостъ, излизатъ твърдѣ несполучливи. Неговитѣ напр. укрѣпителни крила сж поставени тѣкмо тѣй, за да благоприятствуватъ при една по-силна вода, да отнесе стълбовѣтъ, които сж полѣзни вънъ отъ тѣзи укрѣпителни крила. Но какво ще стане съ шосето, което е толкозъ издигнато, сега поради моста ти боже знай, а гражданитѣ нека му мислятъ! Когато единъ день, при едно силно наводнение, водата натисне на моста и на шосето и не може да ги срути, тя ще иде тамъ, дѣто ѝ е по-лесно, а именно навжтрѣ въ града. Вижда се, че г. Репичъ се погрижилъ, щото Сливенци да иматъ случая да се повозятъ малко съ лодки по улицитѣ; печално е само, че г. Репичъ нѣма тогава да бжде лодкаръ, а спокойно ще се прѣставлява за „специалистъ“ въ другъ градъ на „братската страна България“ и ще повдига нови мостове и цровѣрява нови планове.

А кой ще обещети гражданитѣ за толкова затрупани кѣщи и кафенета, които сж подигнати миналата година, а до година трѣба да се струтятъ? А какъ ще вървятъ колята отъ горнята и отъ доляната страна на шосето? Или мисли г. Репичъ да затвори тѣзи двѣ улици!

Но и то може да стане! Защо не? Г. Репичъ и инакъ се располага съ града, както нѣкой селенинъ съ своята гора въ балкана. Благодарение на довѣрчивостьта, която гражданитѣ иматъ въ тѣхническитѣ лица, той прави непростителни грѣшки. Една отъ тѣзи е, че той позволява строение, прави мостове, шосета, урегулирва рѣкитѣ, като че ли града има единъ напълно точенъ планъ и като че ли сега не се работи новъ. Не искамъ да кажа, че въ града трѣба да се спратъ всички тѣхнически работи; но негова длѣжность би била да прѣдупрѣди кметството, щото поне по-голѣмитѣ постройки да се отложатъ до свѣршването на новия планъ, защото той именно по тази причина се и работи, че стария е неточенъ, и защото въ новия планъ могатъ да станатъ сжществени измѣнения, а нарочно по височинитѣ на улицитѣ, за които нивелмана въ стария планъ и не сжществуватъ. Но да! Г. Репичъ има свой кадастеръ, който въ *градъ Сливенъ* е извѣршилъ тахиметрически, който е начертанъ съ „най-свѣршенитѣ“ инструментъ—транспортеръ—и за когото дължинитѣ сж мѣрени съ една платнена рулетка, която се различава само на 20—30 сантм. отъ 20 метра и съ едно нумерирано въже, патентъ на г. Репичъ, което се растяга най-малко по 1-2 метра при работа.

Но ако нищо друго, на Сливенци ще остане за споменъ поне това въже, което, вѣрвамъ, ще бжде достойно да се внесе въ единъ бждащъ музей, за да се види какъ сж работили инженеритѣ „специалисти“ въ 1899 година, а на г. Репича ще останатъ за споменъ наполеончета, съ лика на Франца Йосифа, които той всѣки мѣсецъ грижливо прибира изъ сливенскитѣ банкери, защото другитѣ ликове не му се харесвали.

Г. Репичъ има една хубава тактика: той публично мълчи, а говори задъ гърба, изъ улицитѣ, като бабитѣ. Ний канимъ г. Репичъ да излѣзе явно и да каже нѣщо и за работи, които ний извѣршихме въ нѣколко градове въ Сърбия, както и въ Шуменъ, Варна, Карлово и Сливенъ, а който той не е ни видѣлъ, още по-малко работилъ, а най-малко извѣршилъ.

Явната работа е най-честна работа!

Сливенъ, 18/XI 1899 г.

К. А. Ивановичъ.

PT
DT

PT
DT

PT
DT

PT
DT

PT
DT